

ΚΕΙΜΕΝΟ Α' «ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΗ ΠΡΑΞΗ» 2006

Ἐπεὶ δὲ Δᾶτις ὑπὸ Δαρείου πεμφθεὶς λόγῳ μὲν ἐπιθεῖναι δίκην Ἀθηναίοις, ὅτι Σάρδεις ἐνέπρησαν, ἔργῳ δὲ καταστρέφασθαι τοὺς Ἕλληνας, εἰς Μαραθῶνα παντὶ τῷ στόλῳ κατέσχε καὶ τὴν χώραν ἐπόρθει, τῶν δέκα καθεστῶτων τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ τὸν πόλεμον στρατηγῶν μέγιστον μὲν εἶχεν ἀξίωμα Μιλτιάδης, δόξῃ δὲ καὶ δυνάμει δεύτερος ἦν Ἀριστείδης. Καὶ τότε περὶ τῆς μάχης γνώμη τῇ Μιλτιάδου προσθέμενος οὐ μικρὰν ἐποίησε ῥοπήν· καὶ παρ' ἡμέραν ἑκάστου στρατηγῶ τὸ κράτος ἔχοντος, ὡς περιῆλθεν εἰς αὐτὸν ἡ ἀρχή, παρέδωκε Μιλτιάδῃ, διδάσκων τοὺς συνάρχοντας ὅτι τὸ πείθεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, οὐκ αἰσχρὸν, ἀλλὰ σεμνὸν ἐστὶ καὶ σωτήριον.

Πλούταρχος, Ἀριστείδης, 5, 1-3

Παρατηρήσεις

1. Να μεταφράσετε το παραπάνω κείμενο (Μον 4)
2. ἀξέποίησε: να γίνει χρονική αντικατάσταση του ρήματος.

εἶχεν: να δοθούν οι ζητούμενοι τύποι του ρήματος

γ' εν ευκτικής ενεστώτα	
γ' εν προστακτικής ενεστώτα	
β' εν οριστικής Αορ β'	
β' εν οριστικής παρακειμένου	

β) στρατηγῶν, ἀξίωμα, τῆς μάχης, γνώμη, δυνάμει, ἔχοντος, ἡ ἀρχή, αἰσχρὸν: να δοθεῖ ἡ κατάλληλη πτώση του άλλου αριθμού

(Μον 4)

3. α) Στο απόσπασμα «καὶ παρ' ἡμέραν...σωτήριον» να εντοπίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις και να τις αναγνωρίσετε ως προς το είδος και τον συντακτικό τους ρόλο
β) Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις.

Τῶν στρατηγῶν, ῥοπήν, ἡ ἀρχή, αἰσχρὸν (Μον 4)

4. α) Δίνονται οι λέξεις **πομπή, κατοχή, παράδοση, φρόνημα**. Να βρείτε μέσα από το κείμενο λέξεις οι οποίες συγγενεύουν ετυμολογικά με τις παραπάνω.

β) ταξιθέτης, οφθαλμαπάτη: να γράψετε στη νέα ελληνική από μία πρόταση με κάθε λέξη.

copyright © 2005- 2006

(Μον 4)

5. α) Τι έδειξε ο Αριστείδης με τη στάση του στους άλλους στρατηγούς;

β) Αφού διαβάσετε τα κείμενα Α' και Δ' να εντοπίσετε ομοιότητες και διαφορές ως προς τη συμπεριφορά του Αριστείδη και της Κρατησίκλειας. (Μον 4)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

Κείμενο Δ': Η ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΣΣΑ MANNA

Πάντων οὖν ἐτοίμων γενομένων ἀφίκοντο μὲν εἰς Ταίναρον πεζῇ καὶ προὔπεμψεν ἡ δύναμις αὐτοὺς ἐν τοῖς ὅπλοις· μέλλουσα δὲ τῆς νεῶς ἐπιβαίνειν ἡ Κρατησίκλεια τὸν Κλεομένη μόνον εἰς τὸν νεῶν τοῦ Ποσειδῶνος ἀπήγαγε, καὶ περιβαλοῦσα καὶ κατασπασαμένη διαλγοῦντα καὶ συντεταραγμένον, « Ἄγε », εἶπεν, « ὦ βασιλεῦ Λακεδαιμονίων, ὅπως, ἐπὰν ἔξω γενώμεθα, μηδεὶς ἴδη δακρύοντας ἡμᾶς μηδὲ ἀνάξιόν τι τῆς Σπάρτης ποιοῦντας. Τοῦτο γὰρ ἐφ' ἡμῖν μόνον· αἱ τύχαι δέ, ὅπως ἂν ὁ δαίμων διδῶ, πάρεσι ». Ταῦτα δ' εἰποῦσα καὶ καταστήσασα τὸ πρόσωπον, ἐπὶ τὴν ναῦν ἐχώρει τὸ παιδίον ἔχουσα, καὶ διὰ τάχους ἐκέλευσεν ἀπαίρειν τὸν κυβερνήτην.

Πλούταρχος, Ἄγεις, 22, 5-6

